

SLUTRAPPORT FRÅN PROJEKTET

"SKAPANDE AV HÄSTFÖRETAGARLOTS I SJUHÄRAD MED OMNEJD"

Projektägare: Hushållningssällskapet Sjuhärad

Box 5007
514 05 Långhem
Tfn: 0325-618 600

Projektledare: Margareta Bendroth

Hästrådgivare
Hushållningssällskapet Sjuhärad
Tfn: 0325-618 633
Mobil: 0706-44 28 76

margareta.bendroth@hush.se

Projektid: Maj 2007 – november 2007

Sammanfattning:

Hästföretag startas i många fall för att man vill kunna hålla på med hästar, inte för att man skall tjäna stora pengar. Ofta har man inte så stora kunskaper om vad företagande innebär, vilket kan skapa problem.

I ett tidigare projekt inom SJV: s satsning Livskraftigt Hästföretagande fastslogs att behovet av tidig information till hästföretagare var mycket stort. Den information om lagar, regler och bestämmelser som finns och som hästföretagaren måste känna till för att starta/driva företag är spridd på många händer och svår att hitta.

Hästföretagarna upplever också problem både med okunskap om och med den allmänna attityden till hästföretagande, som ofta anses vara en icke-seriös lyx- och hobbyverksamhet – även från myndigheters och kommuners sida. För att underlätta kontakterna med dessa och andra och kunna lotsa folk till rätt instans har ett lokalt/regionalt kontaktnätverk, en s.k. Hästföretagarlots, skapats i och omkring Ulricehamns kommun. Den skall fungera som ett pilotprojekt, och erfarenheterna skall sedan tas tillvara på andra håll i landet. Hästföretagarlotsen består av ett kontaktnätverk med adressuppgifter till ett 50-tal namngivna personer inom kommun, myndigheter och ett urval andra organisationer som får hästfrågor på sitt bord. Dessa personer kan häst och/eller hästföretagande eller kan bolla frågorna vidare till rätt instans. Alla kontaktade personer och instanser har varit positiva till idén och är intresserade av och ser nyttan med en hästföretagarlots. Många av dem anser dessutom att de själva har behov av att söka mer kunskap i frågor om häst och hästföretagande, och ser möjligheten att på ett enklare sätt få denna information genom att utnyttja de kontakter som skapats i Hästföretagarlotsen.

Mål och syfte med projektet:

Målet med projektet är att- genom skapandet av en s.k. Hästföretagarlots- underlätta kontakterna mellan (blivande) hästföretagare och kommuner, myndigheter, organisationer och övriga som får hästfrågor på sitt bord. Hästföretagarlotsen skall bestå av ett löst hållet kontaktnätverk som skall kunna fungera i båda riktningarna. Detta nätverk består dels av hästnäringen, dels av kontaktpersoner inom olika områden som svarar för olika frågor när det gäller häst.

Syftet är att på alla plan öka förståelsen för hästföretagande, ändra attityden till hästföretagare och underlätta dialogen mellan företagarna och de kontakter de behöver ha med olika instanser. Syftet är också att öka förståelsen hos hästföretagarna för vad som krävs för att kunna bedriva näringsverksamhet.

Ett kunskapsutbyte med korta vägar mellan dem som ingår i nätverket är också av stor vikt.

Bakgrund:

I flera hästprojekt under senare år har det framkommit att många hästföretagare anser sig ha problem i kontakterna med myndigheter, kommuner och andra som får hästfrågor på sitt bord. Ofta beror det på okunskap från båda håll, men man har också upplevt att den allmänna attityden till häst och hästföretagande lägger hinder i vägen. Dessutom upplever man att synpunkter och bedömningar från bl.a. myndigheter och kommuner varierat beroende på var man bor. Dessa erfarenheter är likartade över hela landet.

Under 2000-talet har det också tillkommit en mängd lagar, regler och bestämmelser som påverkar hästföretagarna i hög grad. Informationen om dessa är splittrad och finns på många olika ställen, viken gör den svår att hitta.

Allt detta har gjort att det blivit mer komplicerat att driva hästföretagande idag. I spåren av detta har det uppstått ett behov av att öka förståelsen för hästföretagandets villkor, dels hos alla som får hästföretagarfrågor på sitt bord, dels hos hästföretagarna själva. I tidigare projekt fördes diskussioner med de olika parterna och man enades om att ett *oberoende* kontaktnät, en s.k. Hästföretagarlots, skulle kunna prövas som ett bra sätt att minska problemen.

Genomförande:

Under våren och hösten 2007 diskuterade projektledaren bl.a. med det befintliga Hästföretagarnätverket i Sjuhärad om vilka personer, organisationer och myndigheter man kom i kontakt med som företagare, vilka frågor man upplevde som viktiga och vilka som det var svårt att få gehör för. Även frågorna som ställdes till projektledaren i den enskilda rådgivningen till hästföretagare i det nya landsbyggsprogrammet användes som underlag.

I tidigare projekt inom Livskraftigt Hästföretagande ("Information till hästföretagare – analys av behov och metoder" och "Nätverk inom hästsektorn"), bestämdes det att en arbetsgrupp bestående av representanter från de deltagare som var med vid en tidigare träff om bildandet av en Hästföretagarlots i Ulricehamn hösten 2006 skulle tillsättas.

Denna arbetsgrupp bildades under hösten 2007 och bestod av följande personer:

Linda Andersson, hästansvarig LRF Sjuhärad

Margareta Bendroth, hästrådgivare Hushållningssällskapet Sjuhärad, hästföretagare

Bengt- Olof Foss, näringslivschef, näringslivskontoret i Ulricehamns kommun

Ann-Charlotte Holmqvist, logistikkonsult, hästföretagare

Ulrika Hynell, företagskonsult, hästföretagare

Gunilla af Kleen, samordnare Biologiska Yrkehögskolan, BYS, Skara, hästföretagare

Sakari Lempessalmi, rektor Svenljunga naturbruksgymnasium

Gruppen möttes i oktober 2007 för att diskutera den slutliga utformningen av Hästföretagarlotsen och vilka intressenter som det var aktuellt att kontakta (minnesanteckningar se bil 1).

Ytterligare ett avstämningsmöte för Hästföretagarlotsen hölls i Ulricehamn i november 2007. Den då aktuella gruppen bestod av

Margareta Bendroth, Hushållningssällskapet Sjuhärad

Jan-Åke Claesson, Ulricehamns kommun

Bengt- Olof Foss, Ulricehamns kommun

Daniel Gök, Landsbygdsalliansen

Vid det tillfället gick man - för att inte missa någon - igenom alla personer på kommunen som man visste får eller skulle kunna få hästfrågor på sitt bord.

Projektledaren hade också tidigare kontaktat personer inom liknande projekt i andra delar av landet för att ta reda på vad som gjorts och om det gick att dra nytta av resultaten från deras projekt.

Under hösten hade även kontaktuppgifter till de flesta berörda instanserna tagits fram, och dessa användes nu för att kontakta aktuella personer.

Eftersom projektet inte fick de anslag man sökt, fick arbetet med att skapa en hästföretagarlots i hela Sjuhärad begränsas, och då valdes Ulricehamns kommun som en "pilotkommun". För att få ett så brett underlag som möjligt kontaktades inte bara personer lokalt inom kommun och myndigheter, utan man kompletterade med andra kontaktpersoner i landet som kunde vara aktuella när det gäller olika hästfrågor. Inom vissa kategorier, såsom banker, mäklare, hästorganisationer m.m. kontaktades endast en representant- som ett exempel- men där är målsättningen att alla skall vara med framöver.

Resultat:

Resultatet blev över förväntan! Hästföretagarlotsen består dag av kontaktuppgifter till ett 50-tal personer som tillsammans skapar ett tämligen heltäckande nätverk när det gäller hästföretagarfrågor.

Alla dessa personer är kontaktade, informerade om och intresserade av Hästföretagarlotsen och beredda på att svara på frågor eller bolla dem vidare. Många vill dessutom söka mer kunskap själva i frågor om häst och ser nyttan av de kontakter som finns i nätverket.

Hästföretagarlotsen:

Så här ser Hästföretagarlotsen ut med en lista över aktuella kontaktpersoner med adressuppgifter (än så länge bara telefonnummer, sedan skall både mailadress, besöks-/postadress och eventuella länkar till deras hemsidor finnas med) och exempel på vilka frågor de svarar för:

Ulricehamns kommun:

Barn- och utbildningsförvaltningen: Göran Nyman, 0321- 59 53 01.

Specialidrott häst inom gymnasieskolan, friluftsdagar häst.

Byggnadsinspektören: Uno Ekman, 0321-59 52 62.

Kontroll av nya stallar, avstånd mellan hästverksamhet och övrigt.

Fritidsavdelningen (Serviceförvaltningen): Lena Molander, 0321-59 52 29.

Ridhuset, ridklubben, föreningsbidrag, föreningsaktiviteter, service till föreningarna.

Ridleder, var man kan/får rida.

Kommunekologen: Peter Wredin, 0321-59 52 72.

Lokal och kommunal naturvård, naturvårdsaspekter vid bygglov. Allemansrätt, skydd av höga naturvärden. Kommunal miljöbevakning.

Kulturförvaltningen: Katrin Högborn, 0321-59 51 71.

Stöd till lokala arrangemang.

Miljö- och samhällsbyggnadskontoret: Djurskyddsinspektör Ingela Svensson, 0321-59 52 57.

Djurskyddsfrågor, tillstånd enligt §16, miljöhousesyn, gödsel, bekämpningsmedel.

Kontroll av hästtransporter, nedgrävning av döda djur.

Näringslivskontoret: Näringslivschef Bengt-Olof Foss, 0321-59 52 90.

Företagarfrågor, näringsliv, utbildningar, mark- och lokalfrågor. Starta eget- info, kontakter med myndigheter, högskola, stat och kommun.

Samhällsplaneringskontoret: Håkan Jacobsson, 0321-59 50 30.

Exploateringsfrågor, upplåtelse/köp/försäljning av mark. Arrendering av kommunal mark, upprätta markavtal, användning av banvallar.

Serviceförvaltningen: Jan-Åke Claesson, 0321-59 52 07.

Trafikfrågor, trafikplanering, skyltning, fordon, banvallar.

Stadsarkitekten: Gunilla Pettersson, 0321-59 52 61.

Bygglov, planläggning, planering för alternativa boenden, exvis för häst.

Allergivstånd, hur nära kan man bygga/bo, hur nära staden?

Turistbyrån: Lisbeth Johansson, 0321- 59 59 60.

Turistföretag med hästanknytning, "det goda värdskapet", kontakt med Västsvenska Turistrådet för affärsutveckling och samarbete mellan hästföretagare. Ridleder, bed and box, marknadsföring, marknader utomlands. Utbildningar.

Vård- och omsorgsförvaltningen: Malte Svensson, 0321-59 56 46.

(Handläggarsavdelningen: Madeleine Eriksson, 0321-59 56 31).

Handikappridning, ridterapi.

Övriga:

Agria: Maj-Britt Lindell, 0321-259 49.

Hästförsäkringar.

Almi: Anna Bergengren, 033-20 68 03.

Affärsplaner, lån på kort sikt, förberedelser för bankbesök, mentorskap.

Apoteket Kronan i Ulricehamn: Karin Karlsson, 0771-450 450.

Läkemedel till häst, frågor om hästvård.

Arbetsförmedlingen: Monika Reynirsson, 010-487 07 55.

Anställningar, arbetssökande, starta eget-bidrag, lönebidrag.

Boverket: Stellan Svedström, 0455-35 30 85.

Överklagande av bygglov, detaljplaner.

Centrala trafikskolan i Ulricehamn: Anders Nilsson, 0321-166 80.

Kurser för BE-körkort, körkortsutbildning ur hästsynpunkt.

Coompanion: Anna Fagerfors, 033-435 79 23.

Rådgivning kring företagssamverkan, landsbygdsutveckling. Utbildning.

Dalsjöfors slakteri: Per-Åke Larsson, 033-22 23 33.

Slakt av häst, vad gäller?

Distriktsveterinärerna: Ionel Barbos, 0325-61 10 08.

Beredskap för akuta sjukdomsfall, djursjukvård, förebyggande djurhälsovård.

Internationella intyg, smittskydd.

Espira: Jannike Åhlgren, 033-435 79 14.

Affärsplaner, marknadsundersökningar, finansiering, organisatoriska frågor, nätverk.

Samarbete med Nyföretagarcentrum när det gäller häst.

Försäkringskassan: Christina Lindman, 033-16 61 74.

Olycksfall, sjukdom. Bedömning av arbetsförmåga.

Hushållningssällskapet Sjuhärad: Margareta Bendroth, 0325-618 633.

Rådgivning inom hästföretagande, djurens välfärd och övriga frågor inom häst.

Utbildning, kurser, träffar. Kontakt hästföretagarnätverk.

Karolinska Institutet, arbets- och miljömedicin: Gunnel Emenius, 08-737 36 61.

Frågor om allergi, allergener, allergiavstånd m.m.

Konsumentverket: Kerstin Jönsson, 054-19 40 81.

Vad gäller vid köp och försäljning av tjänster och varor, säkerhet, skyddsutrustning, utbildning för hästföretagare.

Konsumentvägledare: Carina Alvé, 0320-21 70 26.

Avtal vid försäljning/köp, produktsäkerhet, telefonrådgivning, reklamationsrätt, köplagar.

Landsbygdsalliansen: Daniel Göök, 0321-53 09 93.

Samverkan och utveckling på landsbygden.

Landsbygds-och företagsutvecklare, HS Sjuhärad: Janne Petersson, 0325-618 630.

Företagsstöd, landsbygdsutveckling, bollplank för (blivande) företagare.

LBT, Lantbrukets byggnadsteknik: Catharina Svala, 040-41 54 55.

Hästen i samhällsplaneringen, planering av stallar/inhysningssystem, ekonomibyggnader, ridleder, ridslingsor.

Lantmännen, Granngården: Maria Hallin, 0321-53 11 51.

Försäljning av hästfoder, stallinredning och tillbehör.

Lantmäteriet: Ingrid Öhlund, 0321-174 21.

Bilda nya och förändra fastigheter med hänsyn till omgivningar. Servitut, allemansrätt. Bildande av hästgårdar.

LRF Konsult: Thomas Andersson, 0321-173 82.

Bokslut, deklaration, EU-stöd, generationsskiften, bolagsbildning, ekonomifrågor.

LRF Sjuhärad: Clara Emmoth-Hyltbäck, 0768-36 81 00.

Lantbruks-/landsbygdsfrågor, kalkyler, allemansrätt, äganderätsfrågor, coachning av hästföretagare.

Länsförsäkringar Älvsborg: Tony Snygg, 033-17 15 24.

Försäkringar utöver hästförsäkringar.

Länsstyrelsen i Västra Götaland: Eva Olsson, 031- 60 59 82.

Företagsstöd, projektstöd, gårdsstöd, miljöstöd. Förprovning, byggrådgivning, tillstånd för nedgrävning av häst. Enskild rådgivning till hästföretagare och kvinnliga företagare samt för djurens välfärd.

Maskinring Sjuhärad ekonomisk förening: Christian Olsson, 033-12 51 02.

Förmedling av foder och tjänster inom lantbruksområdet.

Mäklare, LRF Konsult: Henrik Dahlgren, 0321-173 88.

Förmedling av (häst)gårdar.

Naturbruksgymnasier:

Svenljunga Naturbruksgymnasium, Maria Strand, 0325-477 26.

Strömme Naturbruksgymnasium, Charlotte Frödin, 0301-475 20.

Utbildning inom häst.

Nyföretagarcentrum: *Hamid Fard, 033-41 90 07.*

Hjälp att starta företag, utbildning, träffar, kostnadsfri rådgivning.

Polisen: *Sven Pettersson, 0321-53 06 07.*

Handräckning, omhändertagande, trafikfrågor om häst/hästtransporter, körkortskrav.

Privata distriktsveterinärer (ej anst. av SJV): *Robert Olausson, 0321-152 30.*

Beredskap för akuta sjukdomsfall, djursjukvård, förebyggande djurhälsovård.

Räddningstjänsten: *Carl-Gunnar Alvekrantz, 033-17 29 00 (växel).*

Livräddning av djur, tillsyn på bl.a. ridhus, kurser i säkerhet.

SJV, Statens Jordbruksverk: *Brita Lundström, 036-15 58 18.*

Djurskydd, frågor om avel, transporter. In-och utförsel av sperma/embryon/häst,

§16-tillstånd, sjukdomar, semintillstånd. Banveterinärer/tävlingsverksamhet,

foderföretagarregistrering.

Skatteverket i Spånga: *Hans Strindlund, 08-694 46 51.*

Chef för hästgruppen på Skatteverket. Alla frågor om näringsverksamhet på

hästsidan, skatt- och momsfrågor.

Skatteverket, Lokala Skattekontoret i Ulricehamn: *Helena Bylin, 0321-286 26.*

Näringsverksamhet på hästsidan, frågor om skatt, moms m.m.

Svensk Lantbrukstjänst: *Gert Snödahl, 070-655 88 89.*

Avlivning/hämtning/destruktion av häst.

Södra Älvsborgs Läns Hästavelsförening: *Morgan Johnsson, 0325-62 80 85.*

Aktiviteter rörande hästavel, utställningar, premieringar m.m.

Ulricehamns Sparbank: *Claes Holgersson, 0321-296 71.*

Finansiering av fastighetsköp, räkna på köp/ägande av fastighet, lån på hästsidan,

bankens roll vid företagsstart.

Hästföretagarna representeras bland annat av **Hästföretagarnätverket i**

Sjuhärad. I det ingår många olika kategorier hästföretagare som också kan fungera som kontaktpersoner inom respektive område. Där finns veterinär, hovslagare, sadelmakare, foderproducent, foder- och ströförsäljare, hästmassör, inackorderingsvärd, tränare inom olika discipliner, uppfödare av ett flertal olika raser, ID-kontrollant/chipmärkare, författare av hästböcker, landslagsryttare, försäljare av tillbehör, utbildare av olika slag, sjukgymnast, alternativbehandlare, naturbrukslärare, turistföretagare, ridlägerarrangör, hästtransportförsäljare, småföretagskonsulter och många andra.

Vid behov kopplas ytterligare kontakter till det redan befintliga nätverket för att detta skall bli så heltäckande som möjligt.

Slutsatser:

Hästföretagarlotsen behövs, det har projektet tydligt visat!

Idén med ett löst sammanhållet, oberoende kontaktnätverk visade sig vara en modell som folk gillade därför att det inte behöver innebära alltför mycket arbete för var och en.

Mycket positivt var att alla kontaktade instanser kände att lotsen verkligen skulle kunna vara till nytta, inte bara hästföretagarna själva, utan för alla inblandade. Det bör kunna leda till ökad förståelse för hästföretagande, men också till en förbättrad dialog mellan hästföretagare, myndigheter, kommuner och andra. En erfarenhet projektet givit är också att idén om att lotsen i första hand skall fungera lokalt, t.ex.

inom ett visst geografiskt område är riktig. Den ökade lokalkännedom och de kortare vägarna mellan de berörda parterna är en tydlig fördel när det gäller kontakterna inom nätverket.

Framtiden:

Viktiga aspekter när det gäller fortsatt arbete med Hästföretagarlotsen är bl.a.

1. vem som skall ansvara för den
2. hur uppdateringen av kontaktlistan skall ske, dels med nya medlemmar, dels med ändrade uppgifter inom nätverket
3. var man hittar den
4. skapandet av en nätverkskatalog/kontaktlista även för hästföretagarna
5. marknadsföring
6. finansiering

Ansvar för lotsen bör ligga på en, helst två personer. Dessa kan t.ex. hämtas från hästföretagarnätverket. De skall kunna fungera som ett bollplank ut mot kontaktnätverket och ansvara för bland annat uppdateringar.

När det gäller uppdateringarna bör dessa skötas från två håll, dels att de instanser som ingår i nätverket informerar om förändringar, dels från de ansvarigas håll. Ett förslag är att de ansvariga ringer runt en till två gånger om året för att kolla alla uppgifter, för det är mycket viktigt att lotsen hålls aktuell!

Lotsen bör ligga på webben, vilket är enklast ur uppdateringssynpunkt, men även en enkel, skriftlig sammanställning som man kan dela ut på möten, kurser och liknande bör finnas. Utöver detta skall man kunna ringa till en ansvarig och få direkthjälp med de kontakter man behöver ta.

En nätverkskatalog över de i hästföretagarnätverket ingående företagarna bör också göras. Rekryteringen av ytterligare hästföretagare till nätverket skall göras och kommer att underlättas av den Hästdemografiska undersökning som påbörjats i Västra Götaland med medel från Länsstyrelsen.

Marknadsföringen av Hästföretagarlotsen skall bland annat ske vid olika hästräffar och evenemang, vid kurser, på ridskolor, genom media, genom Hushållningssällskapets Tema Häst, på kommunernas hemsida och på andra hemsidor, t.ex. Almi och Nyföretagarcentrum, och via hästportaler, t.ex. VästHäst. Marknadsföring kan också ske genom Länsstyrelsens rådgivning till hästföretagare och kvinnliga företagare, samt genom naturbruksskolor och landsbygdsutvecklare. När det gäller finansieringen kommer ytterligare projektmedel för att slutföra, sätta och på prov driva lotsen i hela Sjuhärad att sökas. Efter provperioden bör lotsen finansieras av de ingående parterna. Även finansiering genom annonser kan vara aktuellt, då flera av de kontaktade var intresserade av den lösningen.

Rådde den 28 november 2007

Margareta Bendroth